

A pályázati felhívás címe:

Külterületi utak fejlesztése

A pályázati felhívás kódszáma:

KAP-RD43-1-24

Rövid összefoglaló

<p>Ki nyújthat be támogatási kérelmet? (Részletes információk a pályázati felhívás (a továbbiakban: felhívás) 2.1 és 2.2 fejezetében.)</p>	<p>Vidéki térségekben működő települési önkormányzatok.</p>
<p>Milyen tevékenységek támogathatók? (Részletes információk a felhívás 3.1 fejezetében.)</p>	<p>1. Szilárd burkolattal nem rendelkező helyi közutak, termett talajú utak (a továbbiakban: földutak): a) stabilizálása és/vagy alépitményeinek kialakítása; b) stabilizálása és/vagy alépitményeinek és szilárd burkolatának kialakítása; c) szilárd burkolatának kialakítása.</p> <p>2. Szilárd burkolattal rendelkező helyi közutak: a) alépitményeinek és szilárd burkolatának felújítása, korszerűsítése, átépítése; b) burkolatának megerősítése, szélesítése, korszerűsítése.</p>
<p>Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet? (Részletes információk a felhívás 2.3 fejezetében.)</p>	<p>A támogatási kérelem benyújtására 2024. december 3. napjától van lehetőség.</p>
<p>Mi a támogatás formája? (Részletes információk a felhívás 8.1 fejezetében.)</p>	<p>Vissza nem térítendő támogatás, a kedvezményezettnek ténylegesen felmerült elszámolható költségek visszatérítésén keresztül.</p>
<p>Mennyi támogatást lehet igényelni? (Részletes információk a felhívás 8.2. fejezetében.)</p>	<p>Egyéni művelet esetén legfeljebb 150.000.000 Ft. Konzorcium esetén legfeljebb 200 millió Ft önkormányzatonként, legfeljebb 300 millió Ft összesen.</p>
<p>Mennyi előleg igényelhető? (Részletes információk a felhívás 8.3. fejezetében.)</p>	<p>A támogatási okiratban meghatározott támogatási összeg 25 százalékáig, de legfeljebb egyéni művelet esetén 37.500.000 Ft-ig, konzorcium esetén 75.000.000 Ft-ig a kedvezményezett kérelemmel előleget igényelhet.</p>
<p>Mennyi a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam? (Részletes információk a felhívás 4.2 fejezetében.)</p>	<p>A támogatási okirat véglegessé válását követő naptól számított legfeljebb 36 hónap.</p>

Hol valósítható meg a művelet?	Vidéki térségekben.
Várhatóan hány művelet kap támogatást?	kb. 200 db

A felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 35 Mrd Ft.

A felhívás forrását az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

A felhívás Magyarország Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervének (a továbbiakban: KAP ST) keretében a Nemzeti Irányító Hatóság (a továbbiakban: IH) által kerül meghirdetésre.

Felhívjuk a Tisztelt Kedvezményezettek figyelmét, hogy a felhívás és az Általános Útmutató a KAP Stratégiai Terv keretében meghirdetett felhívásokhoz c. dokumentum (a továbbiakban: ÁÚF) együttesen tartalmazza a kérelem elkészítéséhez szükséges összes feltételt. Az IH a dokumentumok változtatási jogát fenntartja. A módosításokról minden esetben közlemény kerül megjelentetésre, ezért és az egyéb információk megismerése céljából kérjük, hogy kövessék figyelemmel a <http://kap.gov.hu> honlapon megjelenő közleményeket!

A felhívásban nem szereplő előírások esetében a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény (a továbbiakban: KAP törvény), a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások felhasználásának rendjéről szóló 54/2023. (IX. 13.) AM rendelet (a továbbiakban: KAP Vhr.), és az ÁÚF az irányadó.

A felhívás eltérhet az ÁÚF-ben megfogalmazott előírásoktól, ebben az esetben a felhívásban foglaltakat kell irányadónak tekinteni.

A felhívás vonatkozásában nem alkalmazandó az ÁÚF 5. és 6. pontja.

Tartalomjegyzék

1. A FELHÍVÁS INDOKOLTSÁGA ÉS A KAP ST-HEZ VALÓ ILLESZKEDÉSE	5
2. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI	5
2.1. Kedvezményezettek köre	5
2.2. Támogatásban nem részesíthetők köre	5
2.3. A támogatási kérelem benyújtásának határideje	6
2.4. A támogatási kérelem benyújtásának módja és egyéb feltételei.....	6
3. A MŰVELETTEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK	7
3.1. Támogatható tevékenységek	7
3.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek.....	7
3.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek	7
3.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek	7
3.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek.....	7
3.1.3. Nem támogatható tevékenységek	8
3.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása	9
3.2.1. Állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések	10
3.2.2. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok	11
3.3. A művelet műszaki, szakmai tartalmával kapcsolatos elvárások	11
4. A MŰVELETVÉGREHAJTÁS IDŐTARTAMA	16
4.1. A művelet megkezdése.....	16
4.2. A művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam és a művelet befejezésére vonatkozó elvárások.....	17
5. MŰVELETVÉGREHAJTÁSSAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELVÁRÁSOK.....	17
5.1. Közbeszerzési kötelezettség.....	17
5.2. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek	17
5.3. A művelet megvalósítása utáni kötelezettségek (fenntartási kötelezettség).....	18
5.4 Az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény rendelkezéseinek alkalmazása.....	18
6. INDIKÁTOROK.....	19
6.1. Az indikátorok teljesítéséhez való hozzájárulás.....	19
6.2. Monitoring adatszolgáltatás.....	20

7. KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSREND	20
7.1. A támogatási kérelmek kiválasztására vonatkozó eljárásrend	20
7.2. Kiválasztási kritériumok	20
8. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK	21
8.1. Támogatás formája	21
8.2. Igényelhető támogatás	21
8.3. Igényelhető előleg	21
9. ELSZÁMOLÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK	22
9.1. Kifizetési kérelmek tervezése	22
9.2. Elszámolható költségek	23
9.3. Elszámolhatóság feltételei	25
9.4. Az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások	26
9.5. Nem elszámolható költségek	27
10. JOGKÖVETKEZMÉNYEK	28
10.1. Általános jogkövetkezmények	28
10.2. Tartalmi értékelési szempontok során vállalt kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények	28
10.3. A megvalósíthatósági tanulmányban vállalt kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények	29
10.4. A felhívásban rögzített kötelezettségekhez/elvárásokhoz fűződő jogkövetkezmények	29
11. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK	29
11.1. Jogutódlás, kötelezettségátadás	29
11.2. További dokumentumok	29
12. ÜGYFÉLSZOLGÁLAT ELÉRHETŐSÉGE	30
13. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA	30
13.1. A támogatási kérelemhez csatolandó dokumentumok	30
13.1.1. Támogatási kérelem elkészítésekor kötelezően csatolandó (nem pótolható) mellékletek	30
13.1.2. A támogatási kérelem elkészítése során csatolandó (pótolható) mellékletek listája	31
13.2. Az első kifizetési kérelemhez csatolandó dokumentumok	31
14. A FELHÍVÁS MELLÉKLETEI	32

1. A FELHÍVÁS INDOKOLTSÁGA ÉS A KAP ST-HEZ VALÓ ILLESZKEDÉSE

A felhívás alapjául a KAP ST RD43_R02_LOC_73 kódszámú, Vidéki infrastrukturális fejlesztés kistélepüléseken című beavatkozása szolgál.

Ez a beavatkozás a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 73. cikkén alapul.

A felhívás a beavatkozásban megfogalmazott alábbi célok megvalósulását kívánja elősegíteni:

A kisléptékű infrastruktúra fejlesztések hozzájárulnak a vidéki településeken élők életminőségének javításához, a vidék lakosságmegetartó képességének erősítéséhez. Az egyes települések peremvidékein élő lakosság számára kiemelt fontosságú a földrajzi mobilitás elősegítése, a munkába járás és a mindennapi élet megkönnyítése. Az alapvető infrastruktúrával való ellátottság elválaszthatatlan részét képezi a jó megközelíthetőség, ami közvetlenül járul hozzá a vidéki lakosság által igénybe vehető szolgáltatások biztos eléréséhez és az életminőség javulásához.

2. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI

2.1. Kedvezményezettek köre

A felhívásra támogatási kérelmet nyújthat be:

Vidéki térségekben (lásd: 1. melléklet) működő települési önkormányzat.

A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség:

- a kedvezményezett konzorciumnak **legfeljebb két tagja lehet** és a megvalósítani kívánt művelet kizárólag a tagokat (településeket) egymással közvetlenül összekötő, már meglévő külterületi helyi közút fejlesztésére irányulhat.

A támogatás konzorciumi formában történő igénybevételére vonatkozó szabályokat az ÁÚF tartalmazza.

2.2. Támogatásban nem részesíthetők köre

Az ÁÚF „Kizáró okok” c. részben felsoroltakon túl, az alábbi szempontok szerint nem ítéltető meg támogatás azon kedvezményezett részére, amely:

- nem vidéki térségekben működő települési önkormányzat;
- támogatási kérelme nem felel meg a felhívás célkitűzéseinek;
- ugyanazon megvalósítási hely tekintetében olyan tevékenységet, illetve beruházást kíván megvalósítani, amelyre korábban az államháztartás alrendszeréből (pl.: Magyar Falu Program keretéből), vagy a Strukturális Alapokból a támogatási kérelemben tervezett tevékenység megvalósítására vonatkozóan támogatásban részesült és annak kötelező fenntartási időszaka még nem járt le. Ez alól kivételt képez, ha a felhívásra benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi művelet eredményeinek fenntartásával, oly módon, hogy a korábban támogatott út másik útszakasza kerül támogatásra. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a jelen fejlesztéstől való lehatárolását a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni;
- nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak minősül;
- az Európai Bizottság európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatás visszafizetésére kötelező, Magyarországnak címzett határozatának nem tett eleget.

2.3. A támogatási kérelem benyújtásának határideje

A támogatási kérelmek benyújtására 2024. év december 3. naptól van lehetőség az alábbiak szerint meghatározott benyújtási szakaszokban:

1. **benyújtási szakasz:** 2024. december 3. – 2024. december 16.
2. **benyújtási szakasz:** 2025. január 14. - 2025. január 27.
3. **benyújtási szakasz:** 2025. augusztus 26. – 2025. szeptember 8.
4. **benyújtási szakasz:** 2025. szeptember 9. – 2025. szeptember 22.

2.4. A támogatási kérelem benyújtásának módja és egyéb feltételei

A felhívás keretében egy önkormányzat egy támogatási kérelmet nyújthat be, illetve egy alkalommal részesíthető támogatásban, amely egyéni- vagy konzorciumi formában történhet. Egy támogatási kérelem több megvalósítási helyet, beruházási elemet, tevékenységet is tartalmazhat.

Ha a korábbi támogatási kérelmét a kedvezményezett visszavonja, vagy elutasításra, vagy visszautasításra kerül, úgy a kedvezményezett jogosult újabb támogatási kérelem benyújtására.

Támogatási kérelmet kizárólag a KAP törvény 10. § (2) bekezdés c) pontja szerint Kedvezményezett Nyilvántartási Rendszerben (a továbbiakban: KNYR) kérelemre nyilvántartásba vett besorolású kedvezményezett nyújthat be.

Támogatási kérelmet **kizárólag elektronikus úton, ügyfélkapus** azonosítást követően elérhető elektronikus felületen (www.mvh.allamkincstar.gov.hu) **keresztül lehet benyújtani.**

Az eredetileg papíralapú dokumentumokat digitalizált (pl. pdf, jpeg) formában kell csatolni az elektronikus felületen benyújtott kérelemhez. A feltölteni kívánt file-t annak tartalma alapján szükséges elnevezni. Elektronikus aláírással hitelesített dokumentum benyújtása az eredeti elektronikus formában szükséges.

Forráskimerülés esetén – a KAP Vhr. 70. §-ban foglaltaknak megfelelően – az IH vezetője legkésőbb a felhívásban rögzített szakasz zárásának időpontját megelőző ötödik napon külön Nemzeti Irányító Hatósági közleményben rendelkezik a támogatási kérelem benyújtási időszakának lezárásáról.

A KAP Vhr. 17–18. §-aiban foglaltak szerint a támogatási kérelem meghatalmazott által is benyújtható.

A támogatási kérelem benyújtásának részletes szabályait a KAP Vhr. 11 - 12. § -a tartalmazza.

A támogatási kérelem kitöltésével és benyújtásával kapcsolatos részletes leírást a „Felhasználói kézikönyv az elektronikus felület használatához és e-kérelem benyújtásához” című dokumentum tartalmazza.

3. A MŰVELETTEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

3.1. Támogatható tevékenységek

3.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek támogathatók önállóan:

Önkormányzati tulajdonú vagy önkormányzati vagyonkezelésben lévő külterületi, helyrajzi számmal ellátott, már meglévő:

- I. szilárd burkolattal nem rendelkező utak, termett talajú helyi közutak (a továbbiakban: földutak):
 - a) stabilizálása és/vagy alépitményeinek kialakítása;
 - b) stabilizálása és/vagy alépitményeinek és szilárd burkolatának kialakítása;
 - c) szilárd burkolatának kialakítása.

- II. szilárd burkolattal rendelkező helyi közutak:
 - a) alépitményeinek és szilárd burkolatának felújítása, korszerűsítése, átépítése;
 - b) burkolatának megerősítése, szélesítése, korszerűsítése.

Felhívjuk a figyelmet, hogy egy támogatási kérelemben több tevékenységre is igényelhető támogatás.

A támogatási kérelem abban az esetben kerülhet jóváhagyásra, ha tartalmaz legalább egy elfogadható, a 3.1.1. pontban felsorolt önállóan támogatható tevékenységet.

3.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek

3.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek

Tájékoztatással, nyilvánossággal kapcsolatos kötelezettségek teljesítése. A tájékoztatással, nyilvánossággal kapcsolatos kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos előírásokat az ÁÚF tartalmazza.

3.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek önállóan nem támogathatók és kizárólag a felhívás 3.1.1. fejezet I. és II. pontjai szerinti tevékenységek keretében fejlesztett utakhoz/útszakaszhoz kapcsolódhatnak:

Önkormányzati tulajdonú vagy önkormányzati vagyonkezelésben lévő helyrajzi számmal ellátott külterületi, helyi közutakhoz és az ezekhez kapcsolódó fejlesztések vonatkozásában:

- a) Szükséges infrastrukturális munkák: az útberuházáshoz kapcsolódó infrastrukturális elemek korszerűsítése, műtárgyépítés és felújítás.
- b) Közlekedésbiztonságot szolgáló fejlesztések:
 - sebesség- és forgalom csillapító megoldások alkalmazása, szigetek átépítése, fejlesztése, kialakítása;
 - szilárd burkolatú út kialakítása esetén kijelölt gyalogos-átkelőhelyek/átvezetések és kerékpáros átvezetések, kerékpársávok (beleértve kerékpáros nyom) fejlesztése, kialakítása;
 - forgalomtechnikai, forgalomirányító jelzések, berendezések és eszközök korszerűsítése, beszerzése.
- c) Sárrázó kialakítása, felújítása.
- d) Zöldterület-építési, útfásítási, átalakítási munkák kizárólag a felhívás 3.1.1. fejezet I. és II. pontjai szerinti tevékenységek keretében fejlesztett útszakaszhoz/szakaszokhoz kapcsolódóan.
- e) Autóbuszöblök, autóbusz fordulók, autóbusz peronok felújítása és/vagy kialakítása.
- f) Árokrendezés, átereszek felújítása, padkák, rézsúk kialakítása, nyitott vagy zárt csapadékvíz-elvezető rendszer helyreállítása, korszerűsítése, amennyiben a fejlesztéssel érintett útszakasz vízelvezetéséhez közvetlenül kapcsolódik.
- g) A művelet megvalósításához szükséges ingatlan vásárlása.
- h) Művelet-előkészítéshez kapcsolódó tevékenységek, terület-előkészítés, műszaki ellenőri szolgáltatás igénybevétele, könyvvizsgálói szolgáltatás igénybevétele, műveletmenedzsment.
- i) Terület-előkészítés (régészeti feltárás, lőszermentesítés, bozótirtás, földmunkák stb.).

Amennyiben az alábbi tevékenység megvalósítása fizikailag nem kapcsolódik a művelet keretében fejleszteni kívánt útszakaszhoz (a felhívás 3.1.1. pontja szerinti fejlesztéshez), abban az esetben az a művelet elszámolható költségének maximum 30 %-áig támogatható:

- j) Sárrázó kialakítása, felújítása.

3.1.3. Nem támogatható tevékenységek

A felhívás keretében a 3.1.1. és 3.1.2. pontban meghatározott tevékenységeken túlmenően más tevékenységek nem támogathatók.

Kiemelten felhívjuk a figyelmet, hogy a felhívás keretében nem támogathatók az alábbi tevékenységek:

- a) használt eszközök, berendezések beszerzése;
- b) mobil WC, mobil konténer, mobil őrbódé beszerzése;

- c) fenntartási, üzemeltetési, pótlási, karbantartási jellegű tevékenységek – kivéve a felhívás 3.1.2.2./ c) – e) pontjaiban felsorolt tevékenységek megvalósítását;
- d) karbantartás: felületi bevonat készítése, kátyúzás megvalósítása;
- e) egynyári- és kétnyári növények beszerzése;
- f) gépjármű parkoló kialakítása, fejlesztése, korszerűsítése;
- g) vasúti átjárók, hidak kialakítása, fejlesztése, korszerűsítése;
- h) magánút kialakítása fejlesztése;
- i) a közúti forgalomtól elkülönülő kerékpárút kialakítása, fejlesztése.

3.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása

A felhívás keretében nyújtott támogatás a KAP Stratégiai Tervből nyújtott mezőgazdasági, erdészeti és agrár-vidékfejlesztési állami támogatás igénybevételére vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló 6/2023. (XII. 7.) AM utasítás (a továbbiakban: 6/2023. (XII. 7.) AM utasítás) alapján közösségi versenyjogi szempontból az alábbi jogcímenek, a következő támogatási kategóriákra vonatkozó előírások alapján valósíthatók meg:

Támogatható tevékenység	Támogatás jogcíme	Támogatási kategória
<p>A felhívás 3.1.1. pontja alapján Kötelezően megvalósítandó, önállóan támogatható tevékenységek:</p> <p>1. Szilárd burkolattal nem rendelkező utak, termett talajú közutak (a továbbiakban: földutak):</p> <ul style="list-style-type: none"> a) stabilizálása és/vagy alépitményeinek kialakítása; b) stabilizálása és/vagy alépitményeinek és szilárd burkolatának kialakítása; c) szilárd burkolatának kialakítása. <p>2. Szilárd burkolattal rendelkező helyi közutak:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) alépitményeinek és szilárd burkolatának felújítása, korszerűsítése, átépítése; 	<p>6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 25. pontja alapján</p> <p>vidéki térségekben alapvető szolgáltatásokra és infrastruktúrára irányuló beruházási támogatásként</p>	<p>6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 27. alcíme szerinti, Vidéki térségekben alapvető szolgáltatásokra és infrastruktúrára irányuló beruházási támogatás</p> <p>(EU) 2022/2472 bizottsági rendelet 55. cikk.</p>

Támogatható tevékenység	Támogatás jogcíme	Támogatási kategória
b) burkolatának megerősítése, szélesítése, korszerűsítése.		
A felhívás 3.1.2.1. pontja alapján Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek: Tájékoztatással, nyilvánossággal kapcsolatos kötelezettségek teljesítése.	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 25. pontja alapján vidéki térségekben alapvető szolgáltatásokra és infrastruktúrára irányuló beruházási támogatásként	Igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához
A felhívás 3.1.2.2. pontja alapján Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek:	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 25. pontja alapján vidéki térségekben alapvető szolgáltatásokra és infrastruktúrára irányuló beruházási támogatásként	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 27. alcíme szerinti, Vidéki térségekben alapvető szolgáltatásokra és infrastruktúrára irányuló beruházási támogatás (EU) 2022/2472 bizottsági rendelet 55. cikk.
Művelet előkészítési tevékenységhez kapcsolódóan: 2023. január 1-nél nem régebben kiállított tervezési tevékenységek, illetve a felhívás 9.2 alfejezet 1. alpont 1.1 alpontban felsorolt művelet előkészítési tevékenységek.	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 41. pontja alapján csekély összegű támogatás	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 43. alcíme szerinti csekély összegű támogatás (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet

3.2.1. Állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések

Támogatáshalmozódás

Azonos vagy részben azonos azonosítható elszámolható költségek esetén állami támogatás abban az esetben halmozható más, helyi, regionális, államháztartási vagy uniós forrásból származó állami támogatással, ha az nem vezet a csoportmentességi rendeletekben vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitás túllépéséhez.

Állami támogatás különböző azonosítható elszámolható költségek esetén halmozható más, helyi, regionális, államháztartási vagy európai uniós forrásból származó állami támogatással.

Az egy művelethez igénybe vett összes támogatás – függetlenül attól, hogy annak finanszírozása európai uniós, országos, regionális vagy helyi forrásból történik – támogatási intenzitása vagy összege nem haladhatja meg az irányadó európai uniós állami támogatási szabályokban meghatározott támogatási intenzitást vagy támogatási összeget.

3.2.2. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok

I. Vidéki térségekben alapvető szolgáltatásokra és infrastruktúrára irányuló beruházási támogatás:

- 1) A Vidéki térségekben alapvető szolgáltatásokra és infrastruktúrára irányuló beruházási támogatásra vonatkozó részletes szabályokat (ideértve a felhívásban használt fogalmak meghatározását) (EU) 2022/2472 bizottsági rendelet I-II. fejezete és III. fejezetének 55. cikke, a 6/2023. (XII. 7.) AM utasítás, valamint az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.
- 2) Ha a támogatás összege meghaladja a 6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 9. § (1) bekezdés 14. pontjában meghatározott mértéket, a támogatást előzetes jóváhagyás céljából be kell jelenteni az Európai Bizottság részére és a támogatás a Bizottság jóváhagyó határozatának birtokában nyújtható.
- 3) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az EU) 2022/2472 bizottsági rendelet 55. cikk (6) bekezdésben előírt maximális támogatási mértékeket.

II. Csekély összegű támogatás

A kedvezményezett és a vele egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások részére az (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet hatálya alá tartozó, bármely három évben Magyarországon odaítélt csekély összegű támogatás bruttó támogatástartalma nem haladhatja meg a 300 000 eurónak megfelelő forintösszeget, figyelembe véve az (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet 3. cikk (8) és (9) bekezdését.

A támogatás más csekély összegű támogatásokról szóló rendeleteknek megfelelően nyújtott csekély összegű támogatással a vonatkozó bizottsági rendeletekben foglalt felső támogatási határok közül a legmagasabb felső határig halmozható.

A támogatás halmozható azonos elszámolható költségek vagy azonos kockázatfinanszírozási célú intézkedés vonatkozásában nyújtott állami támogatással, ha a halmozás következtében az odaítélt támogatások nem lépik túl a csoportmentességi rendeletekben vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitást vagy összeget.

A kedvezményezettnek az (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet 7. cikk (4) bekezdésének figyelembevételével – az ott meghatározott feltételek teljesítésének megállapítására alkalmas módon – nyilatkoznia kell a részére a támogatás odaítélését megelőző három év során nyújtott csekély összegű támogatások támogatástartalmáról.

A támogatást nyújtó az (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet 7. cikk (4) bekezdésével összhangban igazolást állít ki a kedvezményezett részére a támogatás összegéről bruttó támogatási egyenértékben kifejezve, és annak csekély összegű jellegéről, közvetlenül utalva az (EU) 2023/2831 bizottsági rendeletre.

3.3. A művelet műszaki, szakmai tartalmával kapcsolatos elvárások

A művelet műszaki, szakmai tartalmának meghatározásához az alábbi elvárások figyelembevételére van szükség:

I. Általános elvárások:

1. A művelet költségvetését a piaci árakhoz igazodóan, reális és költséghatékony módon kell összeállítani. A hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvét, valamint a szokásos piaci árak történő megfelelést a támogatási okirat véglegessé válását követően is biztosítani kell, továbbá a műveletnek meg kell felelnie a reális és takarékos költségvetés előírásának az esetleges eszköz- és berendezés típus-változás, szállító-váltás és költségszerkezet-módosítás esetén is.
2. A műveletnek megfelelően kidolgozottnak kell lennie, a támogatási kérelem pontjait a kérdésnek megfelelő válasszal ki kell tölteni.
3. A kedvezményezett köteles eleget tenni a KAP törvényben és a KAP Vhr.-ben foglaltaknak.
4. A műveletnek meg kell felelnie a felhívásban, annak mellékleteiben, illetve az ÁÚF című dokumentumban foglalt egyéb feltételeknek.
5. A kedvezményezetteknek a támogatási kérelem benyújtó felületén megvalósíthatósági tanulmányt kell rögzíteni a felhívás 9. melléklete szerint.
6. A támogatott beruházást a kedvezményezett köteles a jóváhagyott megvalósítási helyen rendeltetésszerűen üzemeltetni.
7. Az agrártámogatási jogviszonyból származó kötelezettség teljesítését megghiúsító elháríthatatlan külső ok (vis maior) bekövetkeztét a kedvezményezettnek a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből finanszírozott intézkedésekkel összefüggő elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazott eljárásról szóló 23/2024. (IV. 9.) AM rendelet alapján kell bejelenteni.
8. A támogatási célok megvalósulásának nyomon követése érdekében a kedvezményezettnek eleget kell tennie a monitoring adatszolgáltatási kötelezettségének.
9. A művelet tervezése és megvalósítása során figyelemmel kell lenni az ÁÚF-ben rögzített Alapjogi Charta érvényesítésével kapcsolatos elvárásokra, valamint a horizontális (környezetvédelmi, esélyegyenlőségi) elvárásokra és követelményekre.
10. A felhívás keretében kizárólag a felhívásnak, valamint a művelet céljának megfelelő méretű, funkciójú, kialakítású tevékenységek támogathatók.

II. Hatósági engedélyeztetéssel, dokumentumokkal kapcsolatos elvárások:

1. **Építési tevékenység esetén** a támogatási kérelemhez a kedvezményezett nevére szóló építészeti-műszaki tervdokumentációt csatolni kell.
Építési tevékenység esetén a támogatási kérelemhez csatolni szükséges a felhívás 4. melléklete szerinti nyilatkozatot arról, hogy mely tevékenység minősül építési engedély vagy bejelentés köteles tevékenységnek, és melyek az építési engedély nélkül végezhető építési tevékenységek.

Felhívjuk a Kedvezményezettek figyelmét, hogy az építészeti-műszaki tervdokumentáció támogatási kérelemhez történő csatolása minden esetben szükséges, akkor is, ha az már korábban csatolásra került az építési engedélyhez.

2. Engedélyköteles építési és/vagy bányakapitánysági engedélyezéshez kötött tevékenység esetén az első érintett kifizetési kérelemhez mellékelni kell a kedvezményezett nevére szóló, végleges építési és/vagy bányakapitánysági engedélyt a hozzá kapcsolódó engedélyezési záradékkal ellátott építészeti-műszaki tervdokumentációval együtt.
3. Engedélyköteles építési tevékenység esetén a záró kifizetési kérelemhez mellékelni kell a végleges használatbavételi engedélyt vagy hatósági igazolást arról, hogy a hatóság a használatbavételt tudomásul vette.

4. Nem engedélyköteles építési tevékenység esetén a záró kifizetési kérelemhez mellékelni kell a műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyvet, hibalista esetén a műszaki ellenőr teljesítésigazolásával a teljes körű javításról.
Ha a művelet megvalósítása tartalmaz vízjogi engedélyköteles beruházást, úgy a támogatási kérelem benyújtásakor elegendő a vízjogi engedély iránti eljárás megindítását igazoló dokumentumot benyújtani. Legkésőbb az első érintett kifizetési kérelemhez mellékelni kell a végleges vízjogi létesítési engedélyt és a záradékolt építészeti – műszaki tervdokumentációt.
A záró kifizetési kérelemhez mellékelni kell a végleges vízjogi üzemeltetési engedélyt vagy a vízügyi hatóság igazolását/nyilatkozatát arról, hogy a vízügyi hatóság nyilvántartásában szerepel az objektum annak azonosítószáma alapján, és a használatbavételét/az üzemeltetését tudomásul vette. Ennek hiányában az üzemeltetési engedélyezési kérelem vagy a használatbavétel/az üzemeltetés tudomásul vétele iránti kérelem benyújtására vonatkozó igazolás/nyilatkozat csatolása szükséges. Nem engedélyköteles vízjogi tevékenység esetén az első érintett kérelemhez mellékelni kell a bejelentési kötelezettség teljesítéséről, és annak vízügyi hatóság részéről történő elfogadásáról szóló igazolást/nyilatkozatot.
5. Építéssel járó művelet esetén az adott szakterületre jogosultsággal rendelkező műszaki ellenőr alkalmazása, építési és felmérési napló vezetése kötelező. Ha az építési tevékenység nem építési engedélyköteles és/vagy az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet alapján nem állna fenn az építésnapló-vezetési kötelezettség, akkor az építési és felmérési napló elektronikusan vagy papír alapon is vezethető.
6. A művelet megvalósítását szolgáló gazdasági esemény megtörténtét hitelesen igazoló eredeti dokumentumoknak a kedvezményezett nyilvántartásában fizikailag elkülönítetten, ellenőrzésre alkalmas, rendezett formában rendelkezésre kell állniuk.

III. A műveletek tervezésével, megvalósításával kapcsolatos elvárások:

1. A fenntartási kötelezettség időtartama alatt a támogatással megvalósított beruházás tárgya nem idegeníthető el, nem adható bérbe, jótállás alapján történő csere, amortizáció, lopás, működésképtelenné, használhatatlanná válás esetén a támogatóhoz történő bejelentést követően – a bejelentés alapjául szolgáló igazoló dokumentumokat mellékelve – saját forrásból lecserélendő.
2. Építési tevékenység megvalósítása esetén a támogatási és kifizetési kérelem összeállítása során a Magyar Államkincstár, mint az IH közreműködő szerve és, mint Nemzeti Kifizető Ügynökség (a továbbiakban: Kincstár) honlapján közzétett Építési Normagyűjtemény (a továbbiakban: ÉNGY) alkalmazandó. A támogatási kérelem keretében történő költségvetés tervezését a támogatási kérelem benyújtásakor érvényes ÉNGY-ben szereplő tételek azonosítója szerint kell elvégezni. A kifizetési kérelem vonatkozásában a kifizetési kérelem benyújtásakor érvényes ÉNGY referenciaárak mértékéig lehet elszámolni.
1. Építési tevékenység megvalósítása esetén a kedvezményezett az elszámolni kívánt bizonylattal együtt az ÉNGY szerinti bontású számlarészletezőt is benyújtja a kifizetési kérelemhez.

A számlarészletezőnek különösen az alábbi tartalmi elvárásoknak kell megfelelnie:

- a számla kiállítója által hitelesítésre került
- hivatkozik a kapcsolódó számlájára
- tartalmazza az áfa összegét,
- tartalmazza a kapcsolódó tevékenység azonosítóját,
- tartalmazza a tétel ÉNGY szerinti kódját és megnevezését,
- tartalmazza a mennyiséget,
- tartalmazza az egységárat,

- tartalmazza az összesített árat.

3. Ha az elszámolni kívánt építési tételek nem sorolhatók be az ÉNGY tételazonosítói szerint, akkor a kedvezményezett legalább három, azonos funkcióra vonatkozó műszaki tartalommal rendelkező részletes és tételes – egymástól és a kedvezményezett személyétől független kibocsátótól származó – magyar nyelvű, vagy magyar nyelvű fordítást is tartalmazó a KAP Vhr. 5. melléklete szerinti tartalmú árajánlatot köteles csatolni a támogatási kérelméhez.
4. A piaci ár alátámasztásaként nem fogadható el olyan árajánlat, megrendelő, szerződés, utasítás, egyéb kötelezettségvállalás (a továbbiakban összefoglalóan: szerződés), amely olyan ajánlattevőtől származik, amelyben a kedvezményezett vagy tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója, tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói, vagy kinevezési jogokat gyakorol, vagy fordítva, amely olyan szállítótól származik, amelynek tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója a kedvezményezett szervezetében vagy a másik ajánlattevő szervezetében tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói vagy kinevezési jogokat gyakorol. Nem független továbbá az ajánlattevő, ha a támogatást igénylő, illetve kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsolt vállalkozásnak minősül.

Továbbá érvénytelen ajánlat sem felel meg alátámasztó dokumentumként. Az előírás betartása a kedvezményezett felelőssége. Forgalmazó alatt nem kizárólagosan magyar forgalmazó értendő.

5. A támogatási kérelemben a költséghatékonyságot és a támogatási kérelem céljait figyelembe vevő legkedvezőbb árajánlattal rendelkező építési tételt kell feltüntetni, amelyet szakmai indokolással kell ellátni.
6. **Eszköz és technológiai berendezés beszerzése esetén a kedvezményezett a támogatási kérelem mellékleteként köteles benyújtani három, a KAP Vhr. 5. melléklete szerinti tartalmi elemekkel rendelkező, egymástól és a kedvezményezettől független forgalmazótól származó, azonos funkciójú, összehasonlítható műszaki paraméterekkel rendelkező eszközre, technológiai berendezésre vonatkozó árajánlatot.** A támogatási kérelemben a költséghatékonyságot, az „értéket a pénzért” elvet és a támogatási kérelem céljait figyelembe vevő legkedvezőbb ajánlattal rendelkező eszközt vagy technológiai berendezést kell feltüntetni, amelyet szakmai indokolással kell ellátni.
7. Szolgáltatás vásárlása esetén (a könyvvizsgálat, a műveletmenedzsment és a művelet-előkészítés kivételével) szintén három árajánlat benyújtása szükséges.
8. A forinttól eltérő pénznemben kiállított árajánlat esetén az árajánlatban szereplő építés megvalósításának eszköz- és technológiai berendezés beszerzésének költségét és az arra jutó támogatás összegét az árajánlat kiállításának időpontjában érvényes, a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) által közzétett hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani. Ha az árajánlat magyar forintban is tartalmazza az elszámolni kívánt tétel értékét, úgy a magyar forintban megadott érték tekintendő az árajánlat érvényes értékének.
9. A kifizetési kérelemmel csak annyi anyaghoz tartozó költség kerülhet elszámolásra – a hozzá kapcsolódó elszámolható munkadíjjal együtt – amennyi anyag a támogatott művelettel kapcsolatosan ténylegesen felhasználásra, beépítésre került. Az ÉNGY-ben szereplő építési tételek esetén az anyagköltség a hozzá kapcsolódó munkadíj költséggel együtt, ugyanazon számla alapján kerülhet elszámolásra.
10. A műszaki teljesítmény igazolása valamennyi beépítésre kerülő építési termék vonatkozásában kötelező, az építési termék építménybe történő betervezésének és beépítésének, ennek során a teljesítmény igazolásának részletes szabályairól szóló 275/2013. (VII. 16.) Korm. rendeletben foglaltak szerint, melyet a támogató felszólítására kell bemutatni.
11. A művelet keretében kizárólag olyan **első üzembe helyezésű**, a támogatási kérelem benyújtásának évétől számított **legfeljebb három éve gyártott eszköz, technológiai berendezés** beszerzése és beépítése támogatható, amely a támogatható tevékenység megvalósítását szolgálja.

12. A beszerezni kívánt eszközöknek, technológiáknak meg kell felelniük a vonatkozó európai uniós irányelveknek, szabványoknak, illetve az azokat átültető magyar jogszabályoknak, szabványoknak, környezetvédelmi előírásoknak.

IV. Egyéb elvárások:

1. A művelethez indokoltan kapcsolódó kerékpárforgalmi sáv kialakítása vagy átépítése esetén, a művelet megvalósítását követően a művelet záró kifizetési igényléséhez csatolni szükséges a Kerékpárút Nyilvántartó Rendszer (KeNyri) feltöltéséről szóló Magyar Közút által kiadott igazolást, amelynek elérhetőségét a felhívás 1. melléklete tartalmazza.
2. A műveletnek illeszkednie kell – ha a támogatási igénylő rendelkezik ilyennel – az érintett település(ek) rendezési és/vagy fejlesztési tervének valamelyikéhez, ennek hiányában a járási és/vagy a megyei fejlesztési stratégiai dokumentumhoz. Az elfogadható dokumentumok listáját az 1. melléklet, a benyújtás módját pedig a felhívás 13. (Csatolandó mellékletek listája című) fejezete tartalmazza.
3. A kedvezményezett a külterületi helyi közút üzemeltetését, karbantartását, fenntartását átadhatja a külterületi helyi közút kezelésére létrehozott, önkormányzati 100%-os tulajdonú cégnek vagy költségvetési szervnek az alábbiak szerint:
 - Önkormányzat kedvezményezett fenntartási és üzemeltetési kötelezettségének akként is eleget tehet, ha a fenntartásba (beleértve az üzemeltetést is) a külterületi helyi közút kezelésére létrehozott, 100%-os önkormányzati tulajdonú céget vagy költségvetési szervet von be az ezen célból kötött megállapodás alapján.
 - Ha a támogatási döntést követően kerül átadásra a közútkezelés, úgy a fejlesztéssel érintett külterületi helyi közút kezelésére megkötött megállapodást szükséges csatolni, amely tartalmazza az ellátandó közfeladat pontos meghatározását, illetve azt, hogy a közútkezelő köteles túrni az üzemeltetéshez fűződő valamennyi ellenőrzést, és vállalja a kedvezményezett által vállalt szolgáltatási és az egyéb, a fejlesztéssel érintett külterületi helyi közút fenntartásával és üzemeltetésével kapcsolatos kötelezettségek teljesítését, amely azonban nem jelenti a támogatási okirat alapján fennálló kötelezettségek teljesítéséért való felelősség közútkezelő általi átvállalását.
 - Ha már a támogatási kérelem benyújtását megelőzően közútkezelésre átadásra került a fejlesztéssel érintett külterületi helyi közút, úgy ezen közfeladat ellátására kötött megállapodást kell csatolni a támogatási kérelemhez azzal, hogy a közfeladat ellátásra létrejött megállapodást a feleknek szükségképpen módosítani kell a műveletben létrejövő beruházás üzemeltetésre átadásához, melynek tervezetét szintén csatolni kell az első kifizetési kérelemhez, s amelynek tartalmaznia kell azt is, hogy a fejlesztést érintően kizárólag a külterületi helyi közút kezelése közfeladat ellátására vont be a közútkezelőt, és a közútkezelő vállalja a kedvezményezett által vállalt kötelezettségek teljesítését, amely azonban nem jelenti a támogatási okirat alapján fennálló kötelezettségek teljesítéséért való felelősség közútkezelő általi átvállalását.
4. Ha a művelet keretében olyan ingatlanon (helyrajzi számon) valósul meg a beruházás, amelynek valamely szakasza korábban már részesült támogatásban, abban az esetben a támogatási kérelem mellékleteként be kell nyújtani a megvalósult szakaszhoz kapcsolódóan, az eredeti, tervezői névjegyzékben szereplő tervező ellenjegyzésével ellátott építészeti-műszaki tervdokumentációt. Felhívjuk a figyelmet, hogy a két műveletnek egymástól jól elkülöníthetőnek kell lennie.
5. **A fejlesztéssel érintett, helyrajzi számmal ellátott helyi közutat nem lehet a megvalósítási és a fenntartási időszak alatt átminősíteni magánúttá**, folyamatosan biztosítani kell a rendeltetésszerű közúti közlekedési célú használatra való alkalmasságát, továbbá nem lehet a forgalmat sorompóval, kapuval, jelzőtáblával, vagy más eszközzel korlátozni.

6. A megvalósítani kívánt műveleteknek - jellegüktől függően – meg kell felelniük a hatályban lévő útügyi műszaki előírásoknak és jogszabályoknak, kiemelt figyelmet fordítva az alábbiakban felsoroltakra:
 - e-UT 02.01.41 - A településrendezési tervek közúti közlekedési munkarészei. Tartalmi követelmények
 - e-UT 03.00.21 - Úttervezési rajzok tartalmi és formai követelményei
 - e-UT 03.01.11:2008 - Közutak tervezése
 - e-UT 03.03.11:2022 - Körforgalmak tervezése
 - e-UT 03.04.13 - Kerékpározható közutak tervezése
 - e-UT 03.07.12 - Közutak víztelenítésének tervezése
 - e-UT 04.02.11 - Közúti jelzőtáblák (T). A jelzőtáblák megtervezése, alkalmazása és elhelyezése
 - e-UT 04.03.12 - Útburkolati jelek és jelzőtestek tervezése és alkalmazása
 - e-UT 04.04.13:2020/M1:2024 - Közúti visszatartó rendszerek (KVR)
 - e-UT 06.02.11:2022 - Közutak létesítésének általános geotechnikai szabályai
 - e-UT 06.03.12:2009 - Kisforgalmú utak pályaszerkezetének méretezése
 - e-UT 06.03.13:2005 - Aszfaltburkolatú útpályaszerkezetek méretezése és megerősítése

93/2012.(V.10.) Korm. rendelet az utak építésének, forgalomba helyezésének és megszüntetésének engedélyezéséről
7. Ha a művelet keretében a felhívás 3.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek e) pontjához kapcsolódó tevékenység valósul meg, abban az esetben szándéknyilatkozat/igazolás nyújtandó be a területileg illetékes közút kezelőjétől, illetve amennyiben releváns a közösségi közlekedést biztosító közszolgáltatótól a létesítmények aktív, meglévő használatára vonatkozóan.
8. A kiépítésre kerülő kerékpárforgalmi létesítmények, sávok felületének egyenletesnek, hullámmentesnek, csúszásmentesnek és döccenőmentesnek kell lennie, emellett biztosítani kell a megfelelő vízvezetést, mind a burkolat felületéről, mind a pályaszerkezet alsó rétegeiből.
9. Autóbuszöblök felújítása és kiépítése kizárólag bazaltbeton, vagy azzal megegyező teherbírású burkolattal és merev pályaszerkezettel támogatható, ettől eltérő burkolattípus részletes tervezői indoklás alapján lehetséges, pl.: a forgalmi viszonyokra, a járatsűrűsége, üzemeltetési indokra vagy a zajterhelés csökkentésére hivatkozva.

4. A MŰVELETVÉGREHAJTÁS IDŐTARTAMA

4.1. A művelet megkezdése

Támogatás a támogatási kérelem benyújtását megelőzően megkezdett művelethez nem igényelhető. A támogatási kérelem benyújtását megelőzően megkezdett művelet a támogatási kérelem teljes elutasítását vonja maga után.

A művelet megvalósítását a **támogatási kérelem benyújtását követő napon** a kedvezményezett **saját felelősségére megkezdheti**, de a művelet megkezdése nincs befolyással a támogatási kérelem értékelésére, és nem jelent előnyt annak elbírálása során, továbbá nem garantálja az igényelt támogatás elnyerését.

A kivitelezés a Kincstár által lefolytatott, előzetes helyszíni szemlét követően kezdhető meg. Az előzetes helyszíni szemlét megelőzően megkezdett korszerűsítés/bővítés, az érintett – előzetes helyszíni szemle nélkül megkezdett - műveletelem elutasítását vonja maga után. A korszerűsítés/bővítésnek minősülő támogatott tevékenységnek a pénzügyileg és műszaki-fizikai értelemben is elkülöníthető eleme kerül elutasításra, ha az építési tevékenységet, vagy azt megelőző bontási tevékenységet megkezdte a kedvezményezett, így az eredeti/kiinduló állapot a szemlén nem ellenőrizhető.

A támogatási kérelem benyújtása előtt felmerült költségeket a művelet részeként nem lehet elszámolni a következő kivételekkel:

- a 2023. január 1-nél nem korábban kiállított tervezési dokumentáció költsége, illetve
- a 2023. január 1-nél nem korábban felmerült, a 9.2. pont 1. alpontban felsorolt korlátozottan elszámolható költségek elszámolhatók.

A kérelem benyújtása előtt felmerült költségek – ha a támogatás a 3.2. pont szerint állami támogatásnak minősül – kizárólag csekély összegű (de minimis) támogatásként számolhatók el.

A támogatott művelet megkezdettségére és fizikai befejezésére vonatkozó részletes szabályokat az ÁÚF tartalmazza.

4.2. A művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam és a művelet befejezésére vonatkozó elvárások

A művelet fizikai befejezésére a támogatási okirat véglegessé válását követő naptól számított legfeljebb **36 hónap** áll rendelkezésre.

A kedvezményezett művelettel kapcsolatos pénzügyi elszámolása (záró kifizetési kérelem) benyújtásának végső határideje a támogatási okirat véglegessé válásától számított 36. hónap utolsó napját követő 30. nap.

5. MŰVELETVÉGREHAJTÁSSAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELVÁRÁSOK

5.1. Közbeszerzési kötelezettség

Közbeszerzési kötelezettség:

Felhívjuk a figyelmet a művelet keretében megvalósítandó beszerzések tekintetében esetlegesen fennálló közbeszerzési kötelezettségre. A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvény, valamint az irányadó egyéb jogszabályokban meghatározott kötelezettségek megállapítása és betartása a kedvezményezett feladata.

A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó részletes tájékoztatást az ÁÚF tartalmazza.

5.2. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek

Támogatás abban az esetben folyósítható, ha a fejlesztéssel érintett ingatlan(ok) tulajdoni viszonyai az ÁÚF-ben foglaltaknak megfelelnek, és a művelet szempontjából ennek megfelelően **rendezett tulajdoni és/vagy használati viszonyokat a kedvezményezett biztosítja és igazolja legkésőbb az első kifizetési kérelem benyújtásával egyidejűleg.**

Nem az önkormányzat tulajdonában álló, illetve az első kifizetési kérelem benyújtásáig az önkormányzat tulajdonába nem kerülő, fejlesztéssel érintett ingatlan (út) esetén a kedvezményezettnek legalább a fenntartási időszak végéig szóló vagyonekezelő jogot igazoló szerződését, illetve a fejlesztéssel érintett ingatlanhoz fűződően (út) az önkormányzat bejegyzett vagyonekezelői jogát tartalmazó tulajdoni lapját, vagy a bejegyzést megindító igazolást legkésőbb az első kifizetési kérelemhez köteles csatolni.

Amennyiben az első kifizetési kérelemkor csupán a bejegyzést megindító igazolás áll rendelkezésre, a záró kifizetési kérelem addig nem kerül elfogadásra, amíg az önkormányzat bejegyzett vagyonekezelői jogát nem tartalmazza a tulajdoni lap.

Abban az esetben, ha valamelyik fejlesztéssel érintett ingatlan megvásárlása a felhívás keretében történik, úgy – az ÁÚF vonatkozó rendelkezéseitől eltérően – a fejlesztés helye szerinti önkormányzat köteles az első kifizetési kérelem benyújtásáig megszerezni annak tulajdonjogát.

Valamennyi, a művelet keretében fejlesztendő útépitéssel/útfelújítással érintett megvalósítási helynek (helyrajzszámok) az első kifizetési kérelem benyújtásakor helyi közútnak kell minősülnie, a földhivatali ingatlannyilvántartás szerint. Felhívjuk a figyelmet, erre a szabályra különösen ügyeljenek a támogatási kérelem összeállítása során, ezért javasolt a tervező, a kivitelező és a kedvezményezett részvételével egy közös helyszíni szemlét lefolytatni annak érdekében, hogy még a beruházás megkezdése előtt biztosan kiderüljön, hogy valóban ott fog megvalósulni és akképpen a fejlesztés, ahogyan a támogatási kérelemben (beleértve a helyrajzi számokat, terveket) szerepeltetni kívánják.

Konzorcium esetén a fejlesztés helye szerinti önkormányzatnak kell rendelkeznie a tulajdonjoggal vagy a vagyonekezelői joggal a fentiekben foglaltak szerint.

A fejlesztéssel érintett, fentiekben nem szereplő ingatlanok esetében a felhívás és az ÁÚF vonatkozó rendelkezései az irányadók.

5.3. A művelet megvalósítása utáni kötelezettségek (fenntartási kötelezettség)

A kedvezményezettet a művelet fizikai befejezését követően fenntartási kötelezettség terheli. A kedvezményezett a záró kifizetési kérelem elfogadásáról szóló döntés meghozatalától számított 5 évig, a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalja, hogy a művelet megfelel a KAP Vhr. 91. §-ban foglaltaknak.

5.4 Az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény rendelkezéseinek alkalmazása

Amennyiben a pályázó az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény (Áébrtv.) törvény hatálya alá tartozik a pályázati felhívásban rögzítettek felül az Áébrtv. szabályait és a kapcsolódó jogszabályok rendelkezéseit is köteles betartani különös tekintettel az alábbi szabályokra:

Az Áébrtv. 16. § (5) és (6) bekezdése értelmében az önkormányzat – állami építési beruházásra vonatkozó, önkormányzat mint kedvezményezett részére kiállított támogatói okirat vagy az önkormányzattal kötött támogatási szerződés hatálybalépését követő 8 napon belül megtett – írásbeli megkeresésére a minisztérium a kézhezvételtől számított 15 napon belül nyilatkozik arról, hogy az adott

állami építési beruházás építetőjeként el kíván-e járni. Ha a minisztérium nemleges nyilatkozatot tesz vagy határidőben nem nyilatkozik, akkor úgy kell tekinteni, hogy a minisztérium építetőként nem kíván eljárni, az önkormányzat építetőként történő eljárása ellen pedig nem emel kifogást. Ha a megkeresés kapcsán a minisztérium arról nyilatkozik, hogy az adott állami építési beruházás építetőjeként el kíván járni, az állami építési beruházást a minisztérium az önkormányzattal konzorciumban valósítja meg.

Az Áébrtv 14. § (1) értelmében ha európai uniós forrásból finanszírozott projekt keretében állami építési beruházás valósul meg, a minisztériumot konzorciumi szerződés útján konzorciumi tagként a projektbe be kell vonni. A támogatási döntés keretében az irányító hatóság a támogatási szerződés megkötésének feltételeként az önkormányzat kedvezményezett felé előírja a konzorciumi szerződés megkötését és annak az irányító hatóság részére történő benyújtását, vagy ilyen megállapodás hiányában a (2) bekezdés szerinti nyilatkozatnak az irányító hatóság részére történő benyújtását. A konzorciumi szerződésben részes felek egyeztetik és részletesen rögzítik a konzorciumi szerződés tartalmát, különös tekintettel az átadásra kerülő feladatokra és költségek egymás közötti megosztására. A projektben szereplő állami építési beruházás előkészítéséért és megvalósításáért a miniszter felel. Az Áébrtv 14. (2) bekezdése értelmében amennyiben a minisztérium nem lép be konzorciumi tagként a projektbe, úgy erről írásban nyilatkozik. Az önkormányzat kedvezményezett a miniszter ilyen tartalmú nyilatkozatát az irányító hatóság részére benyújtja, amely nyilatkozat nem akadályozza a beruházás megvalósítását.

6. INDIKÁTOROK

6.1. Az indikátorok teljesítéséhez való hozzájárulás

A kedvezményezett a művelet megvalósításával hozzájárul a KAP ST-ben foglalt alábbi indikátor célértékek teljesítéséhez. Ezen indikátorokra vonatkozóan a kedvezményezettnek műveletszinten nem szükséges elrendő célértéket meghatározni. Az indikátor célértékek teljesítéséhez a felhíváson kívül más, a KAP ST keretében meghirdetésre kerülő felhívás(ok) is hozzájárul(hat)(nak).

Kapcsolódó beavatkozás megnevezése	Eredménymutató	Eredménymutató átfogó célértéke	Kimeneti mutató	Kimeneti mutató értéke
RD43_R02_LOC_73 - Vidéki infrastrukturális fejlesztés kistelepüléseken	R.16 A KAP keretében az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz, valamint megújuló energia vagy biológiai anyagok előállításához hozzájáruló beruházástámogatásban részesülő gazdaságok aránya	3,16%	O.22 A támogatásban részesülő, infrastrukturális beruházásokra irányuló műveletek vagy egységek száma	1565
	R.41 A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához a KAP-támogatásnak köszönhetően jobb	30,06%		

	hozzáféréssel rendelkező lakosság aránya	vidéki			
--	--	--------	--	--	--

Az indikátorok aktuális célértékeit a hatályos KAP ST tartalmazza.

6.2. Monitoring adatszolgáltatás

A kedvezményezett köteles a felhívás 5. mellékletében foglaltak szerint a monitoring rendszer működtetéséhez szükséges adatokat megadni.

7. KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSREND

7.1. A támogatási kérelmek kiválasztására vonatkozó eljárásrend

A támogatási kérelmek a KAP Vhr. alapján standard kiválasztási eljárásrend alapján kerülnek elbírálásra.

A támogatási kérelmekről az IH vezetője szakaszos elbírálással dönt.

A támogató a kérelem tárgyában történő döntéshozatalt megelőzően egymásnak ellentmondó adatok, tények, körülmények, valamint a benyújtott iratok tartalmának tisztázása érdekében a kedvezményezettet írásban hiánypótlásnak nem minősülő adategyeztetésre vagy egyeztetésre szólíthatja fel.

7.2. Kiválasztási kritériumok

Támogatásban részesülhetnek azon műveletek, amelyek megfelelnek a vonatkozó jogszabályi feltételeknek, továbbá a felhívásban és annak mellékleteiben foglalt feltételeknek:

1. Nem hiánypótlható jogosultsági feltételek:

- a kedvezményezettnek átlátható szervezetnek kell minősülnie az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 1. § 4. pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint,
- a felhívás 13.1.1. pontjában felsorolt dokumentumok a támogatási kérelemhez benyújtásra kerültek,
- az ÉNGY-ben nem szereplő építési tételekre, berendezésekre és szolgáltatás vásárlásra vonatkozóan a felhívás 13.1.2. pont 6. alpontjában felsorolt dokumentumok legalább egyike (vagyis legalább egy árajánlat) benyújtásra került a támogatási kérelem mellékleteként.

Ha a nem hiánypótlható jogosultsági feltételeknek a támogatási kérelem nem felel meg, akkor a támogatási kérelem hiánypótlási felhívás nélkül visszautasításra kerül!

2. Hiánypótlható jogosultsági feltételek:

- a felhívás 13.1.2. pontja szerint a támogatási kérelemhez csatolandó dokumentumok.

Ha a hiánypótlható jogosultsági feltételeknek a támogatási kérelem nem felel meg, akkor hiánypótlási felhívásra kerül sor.

Hiánypótlásra azonos tárgykörben csak egyszer van lehetőség.

3. Tartalmi értékelési szempontok

A jogosultsági feltételeknek megfelelő támogatási kérelmek a felhívás 2. mellékletében meghatározott tartalmi értékelési szempontok szerint elvégzett pontozással kerülnek értékelésre. Az így kialakult pontozási sorrend képezi a támogatási kérelmek támogathatóságára vonatkozó döntés alapját.

A tartalmi értékelési szempontok alapján **legfeljebb 100 pont adható**. Nem támogathatók azok a kérelmek, amelyek esetében a támogatási kérelemre adott összpontszám nem éri el a **40 pontot, valamint az IH által meghatározott támogathatósági minimumpontszámot**. Ezen utóbbi mértéke a 40 pontot meghaladhatja, figyelemmel a támogathatónak ítélt kérelmek számára.

A tartalmi értékelési szempontok során vállalt kötelezettségekhez külön jogkövetkezmények fűződnek, amelyeket a felhívás 10. fejezete tartalmaz.

8. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

8.1. Támogatás formája

A támogatás **vissza nem térítendő támogatásnak** minősül.

8.2. Igényelhető támogatás

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege:

- **egyéni művelet esetén legfeljebb 150.000.000 Ft,**
- **konzorciumi formában végrehajtott művelet esetén legfeljebb 200 millió Ft önkormányzatonként, de összesen legfeljebb 300 millió Ft.**

A támogatás maximális mértéke az összes elszámolható költség **95 %-a**.

8.3. Igényelhető előleg

A támogatási döntésben meghatározott támogatási összeg legfeljebb 25 százalékáig, de legfeljebb egyéni művelet esetén 37.500.000 Ft-ig, konzorcium esetén 75.000.000 Ft-ig a kedvezményezett kérelemmel, egy alkalommal előleget igényelhet.

Ha a kedvezményezett az elszámolható költségek egy részével és ezáltal az arra jutó támogatással már elszámolt, vagy azok vonatkozásában kifizetési kérelmet nyújtott be, akkor az elszámolásra benyújtott költségekre, illetve támogatásra előleg már nem igényelhető.

Az előleget kizárólag a művelet megvalósítására lehet felhasználni, és az igénylését követően benyújtott első kifizetési kérelemben – amelynek benyújtása nem eshet az előleg folyósításának napját követő 12 hónapnál későbbi időpontra vagy a művelet megvalósítására rendelkezésre álló határidőt követő időpontra – annak teljes összegével el kell számolni.

A kedvezményezettnek előleg igénylése esetén az ÁÚF-től eltérően támogatási okiratban jóváhagyott támogatási összeg 5%-ának megfelelő összegű önerővel kell rendelkeznie, melyet az előlegigénylési dokumentációval egyidejűleg igazolni köteles.

Az önerő igazolásának elfogadható módjait az ÁÚF tartalmazza.

Nem kaphat előleget az a kedvezményezett, akinek vagy, amelynek

a) a KAP Vhr. szerinti agrártámogatási jogviszonyból vagy

b) a 2014–2020 programozási időszakban keletkezett támogatási jogviszonyból eredő lejárt tartozása áll fenn a Kincstárral szemben.

Egyszeri elszámolás esetén előleg nem igényelhető.

Központi, helyi önkormányzati vagy köztestületi költségvetési szerv, közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, helyi önkormányzat, önkormányzati társulás, köztestület, közalapítvány, az állam által alapított vagyonkezelő alapítvány vagy az ilyen alapítvány által fenntartott jogi személy kedvezményezett esetén előleg abban az esetben nyújtható, ha a kedvezményezett a KAP Vhr. 1. § (1) bekezdés a) pontja szerinti forrásból nyújtott támogatások kezelésére a Kincstárnál külön fizetési számlával rendelkezik.

A Kincstárnál fizetési számlával nem rendelkező kedvezményezettnek az előleg fogadására projektszámlát kell nyitnia.

Az előlegre vonatkozó további szabályokat a KAP Vhr. 80 - 83. §-a tartalmazza.

9. ELSZÁMOLÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

9.1. Kifizetési kérelmek tervezése

Egyszeri elszámolás esetén:

A felhívás keretében lehetőség van egyszeri elszámolás választására, mely esetben kizárólag záró kifizetési kérelmet köteles a kedvezményezett benyújtani a művelet fizikai befejezését követően.

Ha a kedvezményezett a támogatási döntést követően az egyszeri elszámolást választja, haladéktalanul köteles azt bejelenteni a támogatónak.

Egyszeri elszámolásról többszöri elszámolásra történő áttérés a támogatási döntés véglegessé válásától számított tizenkét hónapon belül a kedvezményezett által benyújtott változás-bejelentéssel kezdeményezhető azzal, hogy a kedvezményezettnek többszöri elszámolóként legkésőbb a támogatási döntés véglegessé válásától számított tizenkét hónapos határidő lejáratának napján be kell nyújtania a KAP Vhr. 84. §-ában foglalt feltételeknek megfelelő kifizetési kérelmet. A jóváhagyott támogatás folyósításának feltétele a változás-bejelentés támogató általi jóváhagyása.

Az egyszeri elszámolásról többszöri elszámolásra, egy alkalommal lehet áttérni.

Többszöri elszámolás esetén:

A kedvezményezett legalább egy, legfeljebb négy kifizetési kérelmet nyújthat be és a művelet fizikai megvalósítását követően a támogatási döntésben meghatározott határidőig egy záró kifizetési kérelmet kell benyújtania.

A kedvezményezett köteles a támogatási döntés véglegessé válásától számított

- 24 hónapon belül a megítélt támogatás 10 %-át meghaladó mértékű támogatás elszámolására irányuló kifizetési kérelmet benyújtani. Előleg igénybevétele esetén az igényelt előleg folyósítását követően benyújtott első kifizetési kérelemben az előleg teljes összegével el kell számolni,
- a fizikai befejezést követő 30. napig a megítélt támogatás 80 %-át elérő vagy meghaladó mértékű támogatás elszámolására irányuló kifizetési kérelmet benyújtani.

Az előírt mértékű támogatás elszámolására irányuló kifizetési kérelem benyújtásának elmulasztása jogosulatlan igénybevételek minősül.

A kifizetési kérelemre vonatkozó részletes szabályokat a KAP Vhr. 84-90. § tartalmazza.

9.2. Elszámolható költségek

A **művelet elszámolható költségei** között azon költségek tervezhetők, amelyek a művelet támogatható tevékenységeihez kapcsolódnak, szerepelnek a felhívásban rögzített elszámolható költségek között, és megfelelnek az általános elszámolhatósági feltételeknek.

A **művelet nem elszámolható költségeinek** a támogatható tevékenységekhez kapcsolódó, azonban a felhívás 9.5 pontjában nem elszámolhatóként meghatározott költségek, és a felhívás keretében nem támogatható tevékenységek költségei minősülnek. A nem elszámolható költségek részei a művelet összes költségének, azonban nem részei a művelet elszámolható költségének.

Ha a művelet tartalmaz olyan támogatható tevékenységet, amelyet nem a támogatási kérelem részeként, nem annak költségkeretéből kíván megvalósítani, és/vagy tartalmaz olyan nem támogatható tevékenységet, amelyet a kedvezményezett meg kíván valósítani a művelet részeként, azonban a felhívás keretében biztosított támogatáson kívüli forrásból, akkor ezen tevékenységeket elkülönítetten és egyértelműen be kell mutatni a támogatási kérelemben, valamint a későbbiekben megkötésre kerülő vállalkozási szerződésekben is. A művelet költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen a költségek, illetve ezen belül az elszámolható költségek besorolása.

A költségek elszámolhatóságával kapcsolatos általános előírásokat, továbbá az egyes költségtípusokra vonatkozó részletes szabályozást a KAP Vhr.-ben foglalt az „**ÚTMUTATÓ az elszámolható költségekhez**” (a továbbiakban: Útmutató) tartalmazza, amelyeket a felhívásban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A felhívás keretében – figyelemmel a 9.4 pontban foglaltakra – az alábbi költségek tervezhetők, illetve számolhatók el:

1. Korlátozottan elszámolható költségek

1.1. Művelet-előkészítés, tervezés költségei az Útmutató 3.2.1. pontja alapján,

- 1.1.1. Jogsabály, hatóság, felhívás által előírt kötelező előzetes tanulmányok, műszaki dokumentáció (ideértve a közbeszerzési eljárásokhoz kapcsolódó szakmai háttérdokumentációt is) elkészítése.
- 1.1.2. Megvalósíthatósági tanulmány.
- 1.1.3. Környezeti hatásvizsgálat, előzetes vizsgálat, egységes környezethasználati engedélyhez kapcsolódó vizsgálat.
- 1.1.4. Egyéb szükséges háttér tanulmányok, szakvélemények, beleértve a beruházással érintett terület ökológiai állapotának felmérését és egyéb, horizontális követelményhez kapcsolódó adatszolgáltatás biztosítása érdekében felmerülő költséget.
- 1.1.5. Szükséges engedélyezési dokumentumok, műszaki tervek, kiviteli és tendertervek és ezek hatósági díjának (illeték, igazgatási szolgáltatási díj, egyéb eljárási költség) költségei, ideértve a művelési ág váltását, művelési ágból való kivétel adminisztratív költségét is, figyelembe véve a felhívás 4.1.2. fejezetében meghatározottakat.
- 1.1.6. Tervellenőr költsége, ha alkalmazása jogszabály alapján kötelező
- 1.1.7. Közbeszerzési eljárások lebonyolításával kapcsolatos költségek (ideértve a közbeszerzési eljárások lebonyolításával kapcsolatos szakértő díját is).
- 1.1.8. Előzetes igényfelmérés, célcsoport elemzése, piackutatás, szakértői hálózatépítés, szakértői műhelymunkák.
- 1.1.9. Szükségletfelmérés, helyzetfeltárás,
- 1.1.10. Előkészítéshez kapcsolódó egyéb szakértői tanácsadás.
- 1.2. A közbeszerzési eljárások lefolytatásának költségei** (az Útmutató 3.2.1.6. pontja alapján)
- 1.3. Építési műszaki ellenőri szolgáltatás, ide nem értve a Tanácsadó Mérnökök Nemzetközi Szövetsége (FIDIC) mérnök költségeit** (az Útmutató 3.4.3.2. pontja alapján).
- 1.4. Tájékoztatás, nyilvánosság biztosítása** (az Útmutató 3.4.4.1. pontja alapján).
- 1.5. Könyvvizsgálat** (az Útmutató 3.4.4.2. pontja alapján).
- 1.6. Műveletmenedzsment költségek** (az Útmutató 3.8. pontja alapján).
 - 1.6.1. A művelet-előkészítési és megvalósítási időszakában végzett műveletmenedzsment tevékenység személyi jellegű ráfordításai (az Útmutató 3.8.1.1. pontja alapján).
 - 1.6.2. A művelet-előkészítési és –megvalósítási időszakában végzett műveletmenedzsment tevékenységhez igénybe vett szakértői szolgáltatás díja (az Útmutató 3.8.1.5. pontja alapján).

2. Beruházások költségei

- 2.1. Ingatlanvásárlás (az Útmutató 3.3.6. pontja alapján).
- 2.2. Terület – előkészítés (az Útmutató 3.3.8. pontja alapján).
- 2.3. Építés (átalakítás, bővítés, felújítás), épület-kivitelezés költsége akkor számolható el, ha az a művelet végrehajtásához szükséges, vagyis olyan épületek, építmények építési és

értéknövelő felújítási, bővítési költségei számolhatók el, amelyekhez támogatott tevékenységek köthetők (az Útmutató 3.3.9.1. pontja alapján), ideértve a művelet megvalósítása érdekében feltétlenül szükséges bontási költségeket is.

- 2.4. Az építési költségek alatt kell érteni az új építésen túl minden, az építmény rendeltetészerű hasznosítását lehetővé tevő átalakítást, felújítást, bővítést is (az Útmutató 3.3.9.2. pontja alapján).
- 2.5. A művelet céljához kapcsolódó, a piacon elérhető, a műveletcélok megvalósításához szükséges technológiát használó eszközök Sztv. 47–51. §-a szerinti bekerülési értéke elszámolható.
- 2.6. Az eszköznek meg kell felelnie a hatályos szabványoknak és normáknak (az Útmutató 3.3.10.1.2. pontja alapján).
- 2.7. Támogatásból beszerzett tárgyi eszközök után értékcsökkenés nem számolható el a művelet keretében (az Útmutató 3.3.10.1.3. pontja alapján).
- 2.8. Főszabály szerint új, kereskedelmi forgalomban, vagy gyártótól beszerezhető, első üzembe helyezésű technológiai berendezések, eszközök, anyagok beszerzése és beépítése támogatható. Az „új” jelző csak olyan beruházási jellegű termékeket illet meg, amelyeknél a kedvezményezett rendelkezik a vétel időpontjában (a számlakiállítás dátuma) kezdődő termékfelelősségi, garanciális és szavatossági jogainak érvényesíthetőségéhez szükséges, a gyártó és a forgalmazó által kibocsátott, hiteles dokumentumokkal (az Útmutató 3.3.10.1.5. pontja alapján).

A támogatási kérelem részeként benyújtott költségvetésnek tartalmaznia kell a művelet összes – elszámolható és nem elszámolható – költségét!

A támogatási kérelemben tervezett elszámolható költségek alátámasztására, a piaci ár igazolása szükséges. Ennek részletes szabályozását az Útmutató 2.3.2.4. pontja tartalmazza.

Tájékoztatjuk a Tisztelt Kedvezményezetteket, hogy a támogató jogosult a piaci árak való megfelelést az alátámasztó dokumentumoktól függetlenül, legalább három árajánlattal történő alátámasztás esetén is ellenőrizni, saját, az árrealitás vizsgálatra szolgáló módszertana alapján referencia árakkal összevetni. Ha a támogató az elfogadhatónál nagyobb eltérést észlel a piaci árhoz képest, egyeztetésre szólítja fel a kedvezményezettet, indokolt esetben pedig csökkenti az elszámolható költséget.

Ha az ajánlatok a piaci ár igazolására alkalmatlanok (különösen: nem összehasonlíthatók, nem azonos tárgyúak, nem egymástól és a kedvezményezettől független piaci szereplőktől származnak, a tényleges piaci árat jelentősen meghaladják), a felmerült költségek a művelet terhére nem elszámolhatók.

A piaci ár bizonyítása a kedvezményezett kötelezettsége és felelőssége. A költségtételeknek a művelet költségvetésének megfelelően részletezettnek és ilyen módon ellenőrizhetőnek kell lenniük ahhoz, hogy meghatározható legyen a besorolásuk.

9.3. Elszámolhatóság feltételei

a) A felhívás keretében támogatott művelet költségei elszámolhatóságának kezdete:

A támogatási kérelem benyújtása előtt felmerült költségeket - a tervezési dokumentációk költségétől és a 9.2. fejezet 1. pontban felsorolt általános költségektől eltekintve - a művelet részeként nem lehet elszámolni.

A művelet részét képező gép/berendezés beszerzéséről szóló megrendelés/szerződés, az azokhoz kapcsolódó számla, egyszerűsített számla, előlepszámla vagy előlegbekérő kiállításának, teljesítésének és kiegyenlítésének dátuma nem lehet korábbi a támogatási kérelem benyújtását követő napnál.

- b) A felhívás keretében támogatott művelet költségek elszámolhatóságának vége:
- A kedvezményezett a művelettel kapcsolatos pénzügyi elszámolása (záró kifizetési kérelem) benyújtásának végső határideje a támogatási okirat véglegessé válásától számított 37. hónap utolsó napja.
- c) A támogatás folyósítása a kedvezményezett a KNYR-ben rögzített fizetési számlájára történik.
- d) Szóbeli megállapodás alapján történő költségelszámolásra nincs lehetőség.
- e) A kifizetési kérelem keretében a kedvezményezett
- ea) ha természetes személy, akkor nem nyújthat be olyan, készpénzben kiegyenlített elszámoló bizonylatot, amelynek az – általános forgalmi adó felszámítása esetén az általános forgalmi adóval növelt – ellenértéke meghaladja az 1,5 millió forintot,
 - eb) ha nem természetes személy, akkor nem nyújthat be készpénzben kiegyenlített elszámoló bizonylatot.
- f) A kedvezményezett köteles a támogatási okirattal jóváhagyott elszámolható költségek összegének legalább 80%-át teljesíteni.
- g) A kedvezményezett – az egyszeri elszámolás kivételével – köteles a KAP Vhr. 84. § (1) bekezdésben foglalt elszámolási kötelezettség betartására, ennek megfelelően a támogatási okirat véglegessé válásától számított 24 hónapon belül köteles a megítélt támogatás 10%-át meghaladó mértékű támogatás elszámolására irányuló kifizetési kérelmet benyújtani.
- h) Kifizetési kérelem – a záró kifizetési kérelem kivételével - csak abban az esetben nyújtható be, ha az abban igényelt támogatás összege meghaladja a megítélt támogatás 10%-át.
- i) A záró kifizetési kérelem alapján a támogatás folyósítása felfüggesztésre kerül, amíg a kedvezményezett nem nyújtja be a Kincstárhoz valamennyi, a műveletmegvalósításhoz és az üzemeltetéshez kapcsolódó végleges engedélyt.
- j) Átalányalapú elszámolásra nincs lehetőség.
- k) A forinttól eltérő pénznemben kiállított elszámoló bizonylat esetén az elszámoló bizonylat végösszegét, illetve az elszámoló bizonylaton szereplő tevékenységek, tételek költségét és az arra jutó támogatás összegét a számlán megjelölt fizikai teljesítés időpontjában érvényes, az MNB által közzétett hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.
- l) Valamennyi beszerzés vonatkozásában az Útmutató 2.3.2.5. pontja szerinti függetlenségre vonatkozó szabályok irányadók.

9.4. Az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások

A művelet tervezése során az egyes elszámolható költségtípusok vonatkozásában a következő korlátozásokat szükséges figyelembe venni:

Kölségtípus	Maximális mértéke az összes nettó elszámolható költségre vetítve (%) /maximális nettó támogatási összeg (Ft)
Korlátozottan elszámolható költségek (9.2. fejezet 1. pont) és immateriális javak költségei, összesen:	5%
<i>ebből:</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • tájékoztatás, nyilvánosság • építési, műszaki ellenőri szolgáltatás • könyvvizsgálat • műveletmenedzsment 	0,5%, legfeljebb 150 000 Ft 1% 0,5% 2,5%
Ingyenértékelés	2%
Terület-előkészítés¹ (régészeti feltárás, lőszementesítés, bozótirtás, földmunkák stb.)	2%
Szállás kialakítása, felújítása (a felhívás 3.1.2.2./ j). pontja szerint).	30%

A fenti táblázatban meghatározott korlátok betartása a támogatási kérelem összeállítása, valamint a műveletmegvalósítás során kötelező. A táblázatban szereplő százalékos korlátok a záró kifizetési kérelem jóváhagyása során – a műszaki-szakmai tartalom csökkenésével nem járó – műveletszintű megtakarítás eredményeként átléphető azzal, hogy az egyes költségtípusokra megállapított összeg nem növekedhet.

9.5. Nem elszámolható költségek

A támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan nem elszámolható költségnek minősül mindazon költség, amely nem szerepel a 9.2. pontban, különösen:

- a) a levonható áfa,
- b) a kamattartozás-kiegyenlítés,
- c) a hitelkamat, kivéve a kamattámogatás vagy kezességi díjtámogatás formájában nyújtott vissza nem térítendő támogatás,
- d) a hiteltülség költsége, egyéb pénzügyforgalmi költségek,
- e) a devizaátváltási jutalék,
- f) a pénzügyi, finanszírozási tranzakciókon realizált árfolyamveszteség,
- g) a bírságok, kedvezményezett által fizetett kötbérek és a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti perköltség, függetlenül attól, hogy bíróság által megítélésre került-e,
- h) a kedvezményezettnek saját teljesítés keretében felmerült bármely költség,
- i) a művelet keretében működési költségek, bérköltségek és forgóeszközök, egyynári és évelő növények vásárlása,

¹ Azokat a munkálatokat kell terület-előkészítés költségtípusba besorolni, amelyek nem kapcsolódnak közvetlenül egyetlen épülethez, építményhez sem, hanem az általános területrendezésre irányulnak (pl. szennyezett föld kicserélése, az egyenletlen terep egyengetése).

j) sikerdíj.

10. JOGKÖVETKEZMÉNYEK

10.1. Általános jogkövetkezmények

1. Az intézkedésben való részvétel vagy az igénybe vett támogatás egésze vagy egy része jogosulatlanul minősül, ha a felhívás 9.1. pontja és 9.3. pont g) alpontja szerinti kötelezettségét nem teljesíti, azaz nem nyújt be a támogatási okirat véglegessé válásától számított 24 hónapon belül a megítélt támogatás 10%-át meghaladó mértékű támogatás elszámolására irányuló kifizetési kérelmet.
2. Az intézkedésben való részvétel vagy az igénybe vett támogatás egésze jogosulatlanul minősül, és a támogató az agrártámogatási jogviszonytól eláll, ha a kedvezményezett a támogatási okirattal jóváhagyott elszámolható költségek összegének legalább 60%-át nem teljesíti.
3. A támogatási okiratban jóváhagyott elszámolható kiadásokat 5%-kal csökkenteni kell, ha a kedvezményezett a támogatási okirattal jóváhagyott elszámolható kiadások összegének legalább 60%-át teljesíti, de nem éri el az összeg 80%-át.
4. Ha a kedvezményezett nem tesz eleget a monitoringadat - nyilvántartáshoz szükséges adatszolgáltatási kötelezettségének, akkor a már igénybe vett támogatási összeg 1 %-át a KAP törvény 37. §-a alapján az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint köteles visszafizetni.
5. Ha a kedvezményezett nem tesz eleget a tájékoztatással, nyilvánossággal kapcsolatos kötelezettségének, akkor a már igénybe vett támogatási összeg 3 %-át a KAP törvény 37. §-a alapján az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint köteles visszafizetni.

10.2. Tartalmi értékelési szempontok során vállalt kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények

Ha az ellenőrzések során megállapítást nyer, hogy a kedvezményezett a tartalmi értékelési szempontok során vállalt kötelezettségeinek nem tett eleget, a támogatás jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül és a kedvezményezett köteles az alábbi táblázatban rögzített támogatási összeg visszafizetésére:

	Tartalmi értékelési szempont	Valamennyi jogosulatlanul igénybevett többletpont után visszafizetendő összeg
1.	Konzorciumok esetén, amennyiben valamely konzorciumi tag cseréjére kerül sor, és az új tag alacsonyabb pontozási kategóriába/pontozási kategórián kívül eső lakosság számmal rendelkezik.	minden jogosulatlanul igénybevett többletpont után a véglegessé vált támogatási okiratban meghatározott támogatási összeg 0,5%-a
2.	A művelet mégsem konzorciumban valósul meg.	minden jogosulatlanul igénybevett többletpont után a véglegessé vált támogatási okiratban meghatározott támogatási összeg 0,5%-a

Ha több tartalmi értékelési szempont vonatkozásában kerül megállapításra a jogosulatlan igénybevétel, úgy az egyes szankciók összegét össze kell vonni, mely eredményezheti felhívás 7.2. pont 3.

alpontjában meghatározott a támogathatósági határpontszám alá csökkenést, ezáltal az intézkedésben való jogosulatlan részvételt.

10.3. A megvalósíthatósági tanulmányban vállalt kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények

A támogató jogosult az agrártámogatási jogviszonyt keletkeztető döntését visszavonni, és ezzel egyidejűleg az igénybe vett támogatás egészére vagy egy részére vonatkozóan a kedvezményezett visszafizetési kötelezettségéről rendelkezni, ha a kedvezményezett nem tesz eleget valamely, a megvalósíthatósági tanulmányban vállalt kötelezettségének, így különösen:

10.4. A felhívásban rögzített kötelezettségekhez/elvárásokhoz fűződő jogkövetkezmények

A) A támogató jogosult az agrártámogatási jogviszonyt keletkeztető döntését visszavonni, és ezzel egyidejűleg az igénybe vett támogatás egészére vagy egy részére vonatkozóan a kedvezményezett visszafizetési kötelezettségéről rendelkezni, ha a kedvezményezett nem tesz eleget valamely kötelezettségének, így különösen:

1. Ha a kedvezményezett nem tesz eleget a fenntartási kötelezettségének, akkor köteles az intézkedésben való jogosulatlan igénybevételre vonatkozó szabályok szerint visszafizetni az igénybevett támogatást azon időszakokkal arányosan, amelynek tekintetében nem teljesültek a követelmények.

B) A támogatási okiratban megítélt támogatás 5%-kal csökkentésre kerül, ha a kedvezményezett nem tesz eleget a következő kötelezettségeknek, vállalásoknak:

11. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

11.1. Jogutódlás, kötelezettségátadás

A jogutódlásra, valamint a kötelezettségátadásra a KAP törvény 32 - 33. §-ában, illetve a KAP Vhr. 49 - 51. §-ában és az ÁÚF-ben foglaltak az irányadók.

Az agrártámogatási jogviszony létrejötte után az agrártámogatási jogviszonyból eredő jogok és kötelezettségek az átvállaló kérelmére átadhatók, ha a kötelezettségátadást az európai uniós állami támogatási szabályok lehetővé teszik.

A kötelezettségátadáshoz a támogató előzetes jóváhagyása szükséges. A kérelem nem hagyható jóvá, ha az átvállaló nem felel meg a jogszabályban vagy pályázati felhívásban meghatározott feltételeknek.

11.2. További dokumentumok

Felhívjuk a Tisztelt Kedvezményezettek figyelmét, hogy az ÁÚF a <https://kap.gov.hu> honlapon megtalálható és a felhívás elválaszthatatlan része.

Kérjük, hogy a támogatási kérelmet az ÁÚF és a „KAP Felhasználói kézikönyv az elektronikus felület használatához és e-kérelem benyújtásához” című dokumentumok figyelembevételével készítsék el!

A Kincstár kifizetési kérelmekkel kapcsolatos közleménye, valamint a felhíváshoz kapcsolódó tájékoztatója elérhető a <https://www.mvh.allamkincstar.gov.hu/> honlapon.

A Közös Agrárpolitika és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások végrehajtásának szervezetéről és intézményeiről szóló 601/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet 3. § 22. pontja szerinti adatok körét tájékoztató jelleggel a 6. melléklet tartalmazza.

12. ÜGYFÉLSZOLGÁLAT ELÉRHETŐSÉGE

Ha további információkra van szüksége, forduljon bizalommal a **Kincstár Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Ügyfélszolgálatához**, amely az alábbi elérhetőségeken áll rendelkezésre:

Ügyfélfogadási idő:

Hétfő, Kedd és Csütörtök: 9.00 - 12.00 és 13.00 - 16.00

Szerda és Péntek: 9.00 - 12.00

Telefon: 1811 (4-es gomb); (1) 374-3603 vagy (1) 374-3604

E-mail: mv.ugyfelszolgalat@allamkincstar.gov.hu

A kapcsolatfelvételre a mobilGAZDA alkalmazást is felhasználhatják, amely ingyenesen elérhető a Google Play és App Store digitális tartalomszolgáltatóknál, használata regisztrációhoz kötött.

13. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

13.1. A támogatási kérelemhez csatolandó dokumentumok

13.1.1. Támogatási kérelem elkészítésekor kötelezően csatolandó (nem pótolható) mellékletek

A támogatási kérelem elkészítésekor a következő mellékleteket **kötelezően** szükséges csatolni:

Építési tevékenység esetén az építészeti-műszaki tervdokumentációt, valamint a felhívás 4. melléklete szerinti nyilatkozatot az építési tevékenységekről.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a fenti dokumentumok pótlására nincs lehetőség, így, ha a fejlesztés szempontjából releváns fenti dokumentumok valamelyike nem kerül benyújtásra a támogatási kérelemmel egyidejűleg, az a támogatási kérelem visszautasítását vonja maga után!

13.1.2. A támogatási kérelem elkészítése során csatolandó (pótolható) mellékletek listája

A támogatási kérelem benyújtásakor a következő mellékleteket szükséges csatolni:

1. Az érintett önkormányzat képviselő-testületének vagy társulási tanácsnak a fejlesztés megvalósításáról szóló határozatának hiteles kivonatát, amely tartalmazza a fejlesztés megnevezését és a fejlesztéssel érintett ingatlan helyrajzi számát.
2. A település(ek) rendezési tervéhez, ennek hiányában fejlesztési tervéhez, ennek hiányában a járási vagy megyei fejlesztési stratégiai dokumentumokhoz való illeszkedésről szóló jegyzői nyilatkozatot.
3. A tervezett fejlesztés megvalósulási helyének feltüntetésével kiegészített, a fejlesztés elhelyezkedését bemutató, az illetékes földhivatal által kiállított 30 napnál nem régebbi ingatlan-nyilvántartási hiteles térképmásolatot.
4. Konzorcium esetén csatolandó a felhívás mellékletét képező „KONZORCIUMI EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS Támogatási kérelem benyújtására” c. dokumentum kitöltött példánya a 7. melléklet szerint.
5. Ha a művelet keretében olyan ingatlanon (helyrajzi számon) valósul meg a beruházás, amelynek valamely szakasza korábban már részesült támogatásban, abban az esetben be kell nyújtani a megvalósult szakaszhoz kapcsolódóan, az eredeti, tervezői névjegyzékben szereplő tervező ellenjegyzésével ellátott építészeti-műszaki tervdokumentációt.
6. Az ÉNGY-ben nem szereplő építési tételekre, a beszerzésre kerülő eszközökre, berendezésekre, valamint a felhívásban meghatározott egyes szolgáltatások vásárlására vonatkozóan 3 db árajánlat. **(Felhívjuk a figyelmet, hogy ezen dokumentumok benyújtásának hiánya (egyetlen árajánlat sem kerül benyújtásra) a felhívás 7.2 fejezet 1. c) pontja alapján nem hiánypótolható jogosultsági feltételnek minősül.)**
7. Tartalmi értékelési szempontokat alátámasztó igazolások, nyilatkozatok, dokumentumok a felhívás 2. melléklete szerint.
8. Ha a művelet megvalósítása tartalmaz vízjogi engedélyköteles beruházást, úgy a vízjogi engedély iránti eljárás megindítását igazoló dokumentum.

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási kérelem benyújtásakor kell csatolni.

13.2. Az első kifizetési kérelemhez csatolandó dokumentumok

1. Autóbuszöblök, autóbusz fordulók, autóbusz peronok, felújítása és/vagy kialakítása esetén igazolni szükséges az aktív, meglévő használatot a 3.3. fejezet IV. Egyéb elvárások 7. pontja szerint.
2. Legkésőbb az első, építési és/vagy vízjogi/bányakapitánysági engedélyköteles beruházással kapcsolatos kifizetési kérelemhez mellékelni kell a kedvezményezett nevére szóló végleges építési és/vagy a végleges vízjogi létesítési/bányakapitánysági engedélyt, – beleértve az engedélyezési záradékkal ellátott építészeti-műszaki tervdokumentációt.
3. Építési művelet esetén az elszámolni kívánt bizonylattal együtt az ÉNGY szerinti bontású számlarészletezőt is be kell nyújtani minden kifizetési kérelemhez.
4. Amennyiben sor kerül előleg igénylésére, úgy az önerő rendelkezésre állását igazoló nyilatkozatot, illetve dokumentumot (az ÁÚF-ben meghatározott módon és formában).
5. Nem az önkormányzat tulajdonában álló, illetve az első kifizetési kérelem benyújtásáig az önkormányzat tulajdonába nem kerülő, fejlesztéssel érintett ingatlan (út) esetén a kedvezményezettnek legalább a fenntartási időszak végéig szóló vagyronkezelő jogot igazoló

és használatot biztosító szerződését, illetve a fejlesztéssel érintett ingatlan (út) az önkormányzat bejegyzett vagyonkezelői jogát tartalmazó tulajdoni lapját a támogatási kérelméhez csatolnia kell, vagy a bejegyzést megindító igazolást.

6. A felhívás 3.3. fejezet IV. Egyéb elvárások 3. pontja szerinti közfeladat ellátására kötött megállapodás.
7. A művelet egyes tevékenységi elemeinek (fázisainak) fotódokumentációval történő igazolása.

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket az első kifizetési kérelem benyújtása során csatolni szükséges. A dokumentumokat az előlegigénylés kapcsán a Kincstár jogosult bekérni.

14. A FELHÍVÁS MELLÉKLETEI

1. melléklet: Fogalomtár
2. melléklet: Tartalmi, értékelési szempontok
3. melléklet: Településlista
4. melléklet: Nyilatkozat építési tevékenységekről
5. melléklet: Monitoring adatszolgáltatás
6. melléklet: Tájékoztató az ARACHNE kockázatértékelő eszköz részére küldendő adatokról
7. melléklet: Konzorciumi együttműködési megállapodás támogatási kérelem benyújtására - minta
8. melléklet: Konzorciumi együttműködési megállapodás támogatásban részesített művelet megvalósítására – minta
9. melléklet: Megvalósíthatósági tanulmány kitöltési útmutató